

te eftersyn uden retskendelse i lokaler m.v., der anvendes af en virksomhed.

Det foreslås desuden, at der indsættes en bestemmelse, hvorefter grov uagtsom vildledning af de sociale myndigheder kan straffes med bøde. Bestemmelsen svarer til straffelovens bestemmelse om bedrageri, blot med den forskel, at der efter den nye bestemmelse kan straffes for grov uagtsomhed.

Endelig foreslås det, at der indsættes en hjemmel til, at sygehuse automatisk kan sende meddelelse til kommuner om, at en borger er blevet indlagt eller udskrevet. Formålet med meddelelsen er, at kommunerne på denne måde kan indstille eller genoptage udførelsen af forskellige serviceydelser, mens borgeren er indlagt, f.eks. hjemmehjælp og madudbringning, samt foretage en effektiv opfølgning i sager efter lov om dagpenge ved sygdom og fødsel.

De almindelige bemærkninger indeholder følgende afsnit:

1. Præcisering af reglerne om borgerens medvirken til sagens oplysning samt myndighedernes oplysningspligt og adgang til at forlange oplysninger fra andre om borgeren.
2. Hjemmel for kommunerne til at foretage uanmeldt eftersyn uden retskendelse i virksomheder med henblik på at kontrollere løn- og arbejdsforhold.
3. Hjemmel til at straffe for grov uagtsom vildledning af de sociale myndigheder.
4. Hjemmel til udveksling af oplysninger mellem kommuner og sygehuse om borgeres indlæggelse og udskrivning fra sygehuse.

1. Præcisering af reglerne om borgerens medvirken, oplysningspligt m.v.

1.1. Lovfæstelse af officialprincippet

De gældende §§ 10-12 i retssikkerhedsloven bygger på officialprincippet. Officialprincippet betyder, at det som udgangspunkt er myndighedens ansvar at indhente tilstrækkeligt mange oplysninger til, at myndigheden kan afgøre, hvilken hjælp borgeren er berettiget til.

Det foreslås i forbindelse med den nye struktur som noget nyt at lovfæste det allerede gældende forvaltningsretlige princip og retsgrundsetning om, at det er myndigheden, der er forpligtet til at oplyse sagen i tilstrækkeligt omfang (officialprincippet). På denne måde vil baggrunden for, at myndigheden har en række beføjelser til at indhente oplysninger til brug for sagens behandling fremgå mere klart. Officialprincippet gælder for oplysningen af alle typer af sager på det sociale område.

Officialprincippet foreslås lovfæstet i § 10.

1.2 Borgerens medvirken og oplysningspligt

1.2.1. Gældende ret

Efter den gældende § 10, stk. 1 og stk. 2, har personer, der søger om eller får hjælp, pligt til at medvirke til at få de oplysninger frem, som er nødvendige for at afgøre, hvilken hjælp de er berettiget til. Myndigheden kan som led i sagsbehandlingen anmode borgeren om at blive undersøgt hos en læge eller om at blive indlagt til observation og behandling.

Den gældende § 11, stk. 1, fastslår, at en person, der modtager hjælp, har pligt til at oplyse kommunen og amtskommunen om ændringer i sine forhold, der kan have betydning for hjælpen. Myndigheden skal give pågældende skriftlig besked om pligten til at give oplysninger, hvilke typer af ændringer der kan have betydning for hjælpen og konsekvenserne af, at der ikke oplyses om ændringerne, jf. den gældende § 11, stk. 2.

1.2.2. Lovforslaget

Det er et helt centralt element i behandlingen af sociale sager, at borgeren inddrages i vidt omfang, og at myndighederne - inden for lovens rammer - i samarbejde med borgeren finder den bedst mulige løsning, der kan imødekomme borgerens ønsker og behov. Det er derfor fastslået i retssikkerhedslovens § 4, at borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin egen sag. Kommunen og amtskommunen skal desuden tilrettelægge behandlingen af sagerne på en måde, der gør det muligt for borgeren at blive inddraget i sagen. Det betyder også, at myndighederne skal sikre, at svage borgere har forstået de - ofte komplicerede - informationer, som myndigheden giver borgeren. Borgeren har det primære ansvar for sin egen situation og borgerens medvirken skal sikre, at borgeren ikke føler, at der bliver truffet afgørelser hen over hovedet på vedkommende.

Det foreslås derfor, at strukturen i bestemmelserne tager udgangspunkt i, at det først og fremmest er borgeren, der skal fremkomme med oplysninger til en sags behandling i det sociale system.

I lovforslaget beskrives borgerens medvirken i sagsbehandlingen i § 11. Bestemmelsen er med en sproglig modernisering en videreførelse af den gældende § 10, stk. 1 og 2, samt § 11, stk. 1.

1.3 Indhentelse af oplysninger fra andre end borgeren selv

1.3.1. Gældende ret

Efter retssikkerhedslovens § 12, stk. 1, kan en myn-